

Tisková zpráva

Zpravodajství o koronaviru ocenily hlavně ženy, podle mužů bylo zmatené a bylo ho moc, zjistili výzkumníci z Univerzity Palackého

Olomouc (30. července 2020) – Jak Češi a Češky hodnotí zpravodajské pokrytí koronavirové pandemie? Zatímco podle žen bylo zajímavé i srozumitelné a jejich zájem o něj v průběhu času spíše rostl, pro muže byly zprávy o situaci kolem nového typu koronaviru zmatené a pokud jim vůbec věnovali pozornost, tak ta postupně upadala. S těmito závěry přišel tým výzkumníků z katedry mediálních a kulturních studií a žurnalistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (FF UP).

Výzkum ve spolupráci s agenturou STEM/MARK se zaměřil na otázku, jaké dopady mělo zpravodajství na českou společnost v období od března do května tohoto roku, tedy v prvních třech měsících, kdy pandemie nemoci covid-19 dorazila do České republiky. Výzkumníky také zajímalo, jaké faktory lidi motivovaly k tomu, aby zpravodajství sledovali.

„Média i politici musí být zodpovědní v tom, co dělají a jak komunikují. Včasné a přesné informování je důležité, ale v takto krizové situaci je třeba také dbát na míru a důsledky informování, aby nedocházelo například k zahlcení či zbytečnému vyvolávání paniky,“ vysvětlil důvod vzniku výzkumu vedoucí pracoviště Petr Orság.

Vedoucí výzkumu, sociolog Zdeněk Sloboda, uvedl, že *„na základě sledování koronavirového zpravodajství od března do května je možné českou společnost rozdělit do čtyř pomyslných skupin. Ty odlišuje především gender (pohlaví) a druhotně pak věk a vzdělání. Zatímco vysokoškoláci jsou mezi všemi skupinami zastoupeni rovnoměrně, významné rozdíly se ukázaly mezi středoškoláky s maturitou a těmi, kteří ji nemají. Skupiny jsme pojmenovali: Znepokojení, Lhostejní, Opatrní a Skeptičtí.“*

Lidé podle přístupu k informacím? Znepokojení, Lhostejní, Opatrní a Skeptičtí

Ve skupinách Znepokojených a Opatrných, které hodnotily zpravodajství o koronavirové krizi pozitivně a považovaly jej za zajímavé a odborné, měly početní převahu ženy – v každé z nich byly zastoupeny dvěma třetinami. Zájem o zpravodajství přítom u obou skupin v průběhu krize ještě lehce stoupal. Po celé sledované období tyto skupiny zároveň cítily obavy z nastalé situace, které přetrvávaly i po uvolnění vládních opatření. Jednání politických představitelů země hodnotily kladně, s výjimkou prezidenta republiky, jehož roli vnímaly všechny skupiny respondentů převážně negativně. Znepokojené a Opatrné rozděloval především věk, který byl u Opatrných spíše vyšší. Tato skupina pak oproti Znepokojeným neměla takové obavy v souvislosti s výkonem svého zaměstnání a lépe též přijímala uvolňování opatření.

Ve skupině Lhostejných převažovali muži a osoby bez maturity. Tato skupina vnímala zpravodajství o koronaviru jako zmatené, fádní a povrchní a příliš se o něj nezajímala. Převážně netečný postoj projevovali Lhostejní i k samotné krizi, z níž neměli obavy, ale ani ji

nezlehčovali. Nevyhraněně přistupovali k hodnocení jednání politických reprezentantů a reprezentantek.

Spíše mladší muži se středním vzděláním pak tvořili základnu Skeptických, kteří se domnívali, že zpráv o pandemii covid-19 bylo v médiích až příliš, a jejich zájem o zpravodajství s vývojem situace upadal. Zároveň vyjadřovali malý souhlas s vládními opatřeními a uvítali jejich rozvolňování. Vůči počínání politických představitelů se Skeptičtí vymezovali velmi kriticky, zvláště špatně hodnotili předsedu vlády Andreje Babiše a prezidenta Miloše Zemana.

Hlavní zdroj ČT 24, nejsrozumitelnější rozhlas. Sociální sítě přehnaně zahlcovaly

„V dosavadním průběhu pandemické krize se hodnocení angažovaných osobností celkově příliš nezměnilo. Pořadí TOP 3 obsazovali Roman Prymula, Jan Hamáček a Andrej Babiš, kterého v druhé polovině krize vystřídal na třetí příčce Adam Vojtěch. Naopak příliš dobře v hodnocení nedopadl prezident Miloš Zeman, od kterého lidé očekávali více aktivní přístup a slova podpory. Tyto výsledky potvrzuje i kontinuální projekt National Pandemic Alarm,“ doplnil zástupce agentury STEM/MARK, analytik Jan Burianec.

Vedoucího výzkumu, sociologa Zdeňka Slobodu z UP, překvapily velké rozdíly ve vnímání zpravodajství mezi muži a ženami. *„Ženy zpravidla mívají nižší zájem o politické zpravodajství. To však v době koronavirové krize zásadně zasáhlo do oblasti péče o děti a domácnost, za kterou se ženy zpravidla cítí být zodpovědné. Proto se nejspíš jejich zájem zvýšil a průběžně i rostl,“* uvedl.

Výzkum také ukázal, že lidé, kteří více sledovali zpravodajství, měli zároveň tendenci více schvalovat vládní opatření. Jednalo se zejména o skupinu obyvatel starších 60 let, u které se také projevovala vyšší míra obav z nemoci covid-19.

Jako jeden z hlavních zdrojů informací o pandemii respondenti a respondentky nejčastěji uváděli zpravodajský kanál ČT 24. Nejsrozumitelněji však podle nich informace podávalo rozhlasové vysílání, shodlo se na tom 54 % z nich. Srozumitelnost zpravodajství v tisku naopak ocenilo jen 43 % respondentů/respondentek, což byl vůbec nejnižší výsledek. Za zdroj, který veřejný prostor informacemi o pandemii přehnaně zahlcoval, více jak polovina označila sociální sítě.

Sběr dat probíhal na konci června skrze online dotazování na reprezentativním vzorku české populace (1020 osob). To pro katedru mediálních a kulturních studií a žurnalistiky FF UP zajistila agentura STEM/MARK, která se rovněž podílela na analýze výsledků. Výzkumný tým FF UP bude s velkým množstvím nashromážděných dat nadále pracovat a hledat v něm další zajímavá zjištění. *„Chystáme ještě srovnání s daty z monitoringu významných českých médií. Výsledky budeme publikovat formou odborných článků. Kolegové například připravují analýzu vnímání Číny v koronavirovém zpravodajství,“* uvedl Zdeněk Sloboda.

Kontaktní osoby:

Zdeněk Sloboda | katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky
Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
E: zdenek.sloboda@upmedia.cz | M: 608 831 862

Jan Burianec | analytik
STEM/MARK
E: burianec@stemmark.cz

O Katedře mediálních a kulturních studií a žurnalistiky FF UP

Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky FF UP vznikla jako samostatné pracoviště již v roce 1995. Nejprve zajišťovala bakalářské vzdělání v oboru Žurnalistika, od roku 2008 postupně přidala výuku teoreticko-analytických magisterských studijních oborů mediální, kulturní a komunikační studia. Od roku 2018 nabízí také magisterskou specializaci žurnalistická studia. V roce 2014 přibyl i doktorský studijní program Mediální a kulturní studia. Při katedře rovněž funguje trojice badatelských center: [Centrum kulturních, mediálních a komunikačních studií](#), [Centrum pro studia komiksu](#) ÚČL AV ČR a FF UP a [Centrum pro výzkum moravského tisku](#) FF UP a Vědecké knihovny Olomouc. Pracovníci a pracovnice katedry se zabývají analýzou médií, obzvl. zpravodajství a populární kultury, rozvíjejí také historický výzkum žurnalistiky nebo teorii mediální gramotnosti a výchovy.

Web katedry: <https://kmksz.upol.cz/>